

F.E.A.S.T
Rodinný sprievodca

NEUROBIOLÓGIA PORÚCH PRÍJMU POTRAVY

F.E.A.S.T Rodinný sprievodca
Apríl 2019

EDITOR IN CHIEF

Walter H. Kaye, MD

Director, Eating Disorders Program Professor, UCSD Department of Psychiatry

PRINT EDITOR

Laura Collins Lyster-Mensch, MS

F.E.A.S.T. Executive Director

EDITORS

Kelly L. Klump, PhD

Professor and Co-Director of the Michigan State University Twin Registry, Department of Psychology, Michigan State University

Richard E. Kreipe, MD, FAAP, FSAM, FAED

Director of the Child and Adolescent Eating Disorder Program University of Rochester Medical Center School of Medicine and Dentistry

Dr Sloane Madden, MBBS(Hons), FRANZCP, CAPcert, FAED

Child and Adolescent Psychiatrist, Co-Director Eating Disorder Service, Head of Department, Psychological Medicine, The Children's Hospital at Westmead

James E. Mitchell, MD

President and Scientific Director Professor and Chairman Department of Neuroscience University of North Dakota School of Medicine and Health Science University of North Dakota

Janet Treasure, PhD, MD

Kings College London, South London and Maudsley NHS Trust

CHAIR

Mary Beth Krohel

F.E.A.S.T. Advisory Panel

DESIGNER

Liana Mensch

Skladačka symptomov:

Poruchy príjmu potravy a mozog

NÁŠE DIEŤA MÁ PORUCHU PRÍJMU POTRAVY. ČO MÁ S TÝM SPOLOČNÉ MOZOG?

Problém s neusporiadaným stravovaním je len jeden z problémov pri poruchách príjmu potravy. Toto ochorenie ovplyvňuje myslenie, náladu, správanie a vzťahy. V súčasnosti už vieme, že tento problém je čiastočne spôsobený tým, ako náš mozog spracováva informácie o našom prostredí a vlastnom tele.

JE MOŽNÉ TENTO PROBLÉM VYRIEŠIŤ?

Áno. So správnou odbornou a rodinnou podporou možno toto ochorenie liečiť a správanie pacienta normalizovať. Mozog je pozoruhodne výkonný v učení a v pozitívnej odozve na podporné prostredie, tréning zručností, psychologickú terapiu a fyzické zdravie. Navyše, mnohé z vlastností, ktoré spôsobujú, že človek je náchylný k poruchám príjmu potravy, sú veľmi užitočné a pomáhajú pri zotavovaní a udržiavaní zdravia.

ČO SA DEJE S MOZGOM PRI PORUCHÁCH PRÍJMU POTRAVY?

Naše poznatky sa menia, čím viac sa dozvedáme o funkcii a vývoji mozgu. Mladý človek má často už v ranom detstve určité vlastnosti, ktoré spočiatku nemajú nič spoločné s jedlom, ale môžu človeka vystaviť väčšiemu riziku vzniku porúch príjmu potravy. Pri spätnom pohľade, sa mnohí pacienti v detstve prejavovali ako veľmi úzkostný, citlivý, obsedantný, perfekcionistický, impulzívny, ťažšie sa upokojovali po vypätej situácii. Tieto osobnostné črty môžu naznačovať odlišné fungovanie mozgu, ktoré môžu u týchto mladých ľudí za určitých okolností zvýšiť riziko vzniku poruchy príjmu potravy.

Rozdiel môže byť aj v tom, ako mozog niektorých mladých ľudí reaguje na nedostatok výživy. V týchto prípadoch môže neadekvátny príjem výživy (s ohľadom na rast alebo fyzickú aktivitu) viesť k dramatickým zmenám v mozgu. Preto je pre pacientov veľmi ťažké bez pomoci sa vyliečiť a nájsť cestu späť do „normálnosti“. Čím dlhšie podvýživa trvá, tým je pre nich ťažšie opäť jesť normálne. Vynechávanie

jedál, záchvatové prejedanie, zvracanie alebo nadmerné cvičenie majú tiež negatívny efekt na správnu činnosť mozgu.

Vedci zatiaľ nemajú všetky odpovede, ale veria, že poruchy príjmu potravy spôsobujú narušenie mozgových spojení. To môže byť príčinou rôznych problémov, hlavne sú však narušené spojenia zodpovedné za náladu, emócie, odmenu, pamäť, strach a pozornosť.

Dospievanie je obdobie dramatických fyzických, emocionálnych a sociálnych zmien a vývoj smerom k samostatnosti. Pre mladých ľudí, ktorí majú ťažkosti s rigidným myslením alebo ovládaním impulzov, je tento prechodný čas obzvlášť náročný. Dospievanie môže byť pre nich obdobím, keď sa budú cítiť zraniteľnejší a v dôsledku ochorenia sa naruší normálny vývoj mozgu. Preto je skutočne naliehavé, aby sa poruchy príjmu potravy riešili čo najskôr, normalizovalo sa narušené myslenie a predišlo sa zmenám v mozgu, ktoré je ťažké zvrátiť a ktoré môžu mať dokonca celoživotné následky na myslenie, pocity a správanie jednotlivca.

AKO TO VŠETKO VIEME?

Súčasný výskum v oblasti zobrazovania mozgu, kognitívneho testovania a štúdií funkcie nervových buniek využíva nové technológie na identifikáciu kľúčových funkcií mozgu a pochopenie spojení a chemických signálov (neurotransmitterov) spojených s poruchami príjmu potravy. Zatiaľ čo spôsob vzniku poruchy príjmu potravy sa líši od osoby k osobe, podobnosti v myslení a správaní pacientov s poruchou príjmu potravy naznačujú rovnaké vzorce v narušenom fungovaní mozgu.

PREČO MOJE DIEŤA NECHÁPE, ŽE TO NIE JE ZDRAVÉ?

Je dôležité, aby rodiny pochopili, že sa ich dieťa v dôsledku ochorenia zmenilo, aj keď v iných oblastiach stále pôsobí inteligentne a racionálne. Mozog je komplexná sieť systémov, a pokiaľ je jeden systém nefunkčný nemusí nevyhnutne ovplyvňovať ostatné systémy.

Ľudia s poruchami príjmu potravy majú často výborné známky a darí sa im v práci, aj keď sú vážne chorí. Nie je nezvyčajné, že pacienti používajú silné argumenty, ktorými sa snažia ospravedlniť svoje deštruktívne správanie, dokonca až do tej miery, že sami veria, že vôbec nepotrebujú jesť. Neobávajú sa zhrôšenia ich fyzického zdravia, sú dokonca presvedčení, že nepotrebujú žiadnu liečbu. Toto videnie sa počas liečby často zlepšuje.

Narušené sú najmä neurónové spojenia zodpovedné za náladu, emócie, odmenu, pamäť, strach a pozornosť.

PREČO PACIENTI VERIA, ŽE MAJÚ NADVÁHU, KEĎ NEMAJÚ?

Pocit, keď sa pacient vníma ako „tlstý“ je možno najzvláštnejším príznakom poruchy príjmu potravy a je ťažké ho pochopiť. Aj keď sa predpokladá, že sociokultúrne vplyvy zohrávajú úlohu, tieto symptómy vnímania tela sú také neodbytné – dokonca aj u jedincov s ťažkou podváhou v prípade mentálnej anorexie – že to vyvoláva otázku, či existuje neuro-biologická príčina. To, ako sa cítime a vnímame naše telo, závisí nielen od našich zmyslov, ale aj od spôsobu myslenia, našej pamäti a emócií. Je možné, že tieto informácie sa v mozgu ľudí s poruchou príjmu potravy neprenášajú správne.

Nedávny výskum poukázal na zmeny vo fungovaní parietálnych (temenný lalok mozgu) a súvisiacich oblastiach mozgu, o ktorých je známe, že regulujú vnímanie tela. Ďalšie štúdie o tom, ako pacienti s poruchami príjmu potravy vnímajú vlastnú teplotu tela a srdcový tep, tiež naznačujú problémy s vnímaním vlastného tela, ktoré môžu zohrávať určitú úlohu. Zatiaľ však neexistujú dostatočné vedecké výsledky, ktoré by skúmali biologické súvislosti s vnímaním tela u pacientov s poruchami príjmu potravy, takže existuje viac otázok ako odpovedí.

AKO LIEČIŤ PROBLÉMY S MOZGOM PRI PORUCHÁCH PRÍJMU POTRAVY?

Mozog sa neustále učí a mení. Obnovenie zdravého stravovania a hmotnosti v kombinácii s psychoterapiou, behaviorálnym tréningom, spolu s podporným prostredím môže pomôcť zlepšiť symptómy poruchy príjmu potravy alebo ich úplne odstrániť.

Hoci niektoré spôsoby správania prítomné od raného detstva, ako perfekcionizmus alebo úzkosť, môžu existovať aj po uzdravení, zvyčajne sa dajú zvládnuť špecifickou psychoterapiou alebo liekmi.

V niektorých prípadoch, najmä u pacientov s mentálnou bulímiou, môžu lieky výrazne pomôcť pri liečbe. Dobrou správou je, že väčšina pacientov s poruchami

príjmu potravy, dokonca aj v dosť závažných prípadoch, sa dokáže zotaviť a pokračovať v zdravom a produktívnom živote. Čím skorší zásah, tým väčšia šanca na úspech, ale vždy existuje nádej na úspešné uzdravenie.

Čím skoršia intervencia, tým väčšia šanca na úspech, ale vždy existuje nádej na úspešné uzdravenie.

EXISTUJÚ RÔZNE PORUCHY PRÍJMU POTRAVY. TÝKAJÚ SA RÔZNYCH ČASTÍ MOZGU?

O tejto otázke sa v súčasnosti diskutuje. Vieme, že medzi jednotlivými poruchami príjmu potravy existuje súvislosť, pretože veľké množstvo pacientov „prepína“ medzi rôznymi typmi porúch príjmu potravy. Aj keď je pravdepodobné, že pri všetkých poruchách príjmu potravy sú postihnuté rovnaké oblasti mozgu, je tiež pravdepodobné, že sa na nich podieľajú rôzne mechanizmy a prepojenia. Výskum súvislostí medzi jednotlivými poruchami príjmu potravy je stále v začiatkoch. V súčasnosti vieme viac o zmenách v mozgu pri mentálnej anorexii ako pri ďalších poruchách príjmu potravy.

KTORÉ ČASTI MOZGU SÚ OVPLYVNENÉ?

Najmä v prípade mentálnej anorexie, sú zvlášť dôležité dve oblasti mozgu, na ktoré sa sústreďujú pozornosť odborníkov - limbický a kognitívny systém. Oba ovplyvňujú chuť do jedla, emócie a myslenie. Limbický systém zahŕňa časti mozgu, ako je amygdala, insula, ventral striatum a oblasti predného cingulárneho kortexu (ACK) a orbitálneho frontálneho kortexu (OFK). Zdá sa, že tieto časti mozgu pomáhajú ľuďom rozpoznať a reagovať na pre nich dôležité podnety a ocenenie.

Kognitívny systém je spájaný s rozhodovaním sa, pozornosťou, plánovaním, sebakontrolou a chápaním rizík. Jeho súčasťou sú hipokampus, dorzálna oblasť accumbens (ACC), dorzálny prefrontálny kortex (DPK) a parietálny kortex. Zobrazovacie štúdie mozgu ukázali, že ľudia s reštriktívnou mentálnou anorexiou majú odlišnú rovnováhu medzi týmito systémami, v dôsledku čoho majú väčšie problémy s plánovaním, sebakontrolou a chápaním dlhodobých následkov, pričom vôbec alebo s obmedzením reagujú na motivačné podnety a ocenenie.

AKÚ ÚLOHU ZOHRÁVA VÝŽIVA?

Výživa určite zohráva dôležitú úlohu. Vieme, že hladovanie a chudnutie majú silný vplyv na telo a mozog. Podvýživa ovplyvňuje schopnosť mozgu myslieť, riadiť emócie a spracovávať informácie z okolia. Hlad zvyčajne zvyrazňuje individuálne osobnostné črty a spôsob myslenia. Zmeny vo vývoji mozgu spôsobené podvýživou môžu pretrvávajúť aj po tom, čo sa normálne stravovanie a hmotnosť už dávno obnovili. Vieme tiež, v dôsledku podvýživy je narušená tvorba hormónov a fungovanie ostatných telesných systémov, čo tiež ovplyvňuje činnosť mozgu. Najdôležitejšou úlohou pre skoré zotavenie je obnovenie normálnej hmotnosti pomocou vyváženej dennej stravy. Mozog podvyživeného jedinca sa nedokáže zotaviť.

SPÔSOBUJE DIÉTA PORUCHU PRÍJMU POTRAVY?

Presnejšie povedané, reakcia človeka na diétu môže spustiť poruchu príjmu potravy. Väčšina detí a dospelých môže držať diétu a potom sa vrátiť k svojim bežným stravovacím návykom. Keď sa dve mladé ženy rozhodnú spolu schudnúť pár kíľ a jedna to po týždni vzdá a druhá nielenže pokračuje, ale dostane sa do podvýživy a je posadnutá svojou váhou, rozdiel medzi nimi je v tom, ako ich mozog reaguje na nedostatočnú stravu. Tá, ktorá diétu ukončí, reaguje na biologickú potrebu tela prijímať potravu.

Neuro-zobrazovacie štúdie naznačujú, že pacienti s mentálnou anorexiou ignorujú naliehavé signály z mozgu, aby jedli, ktorým väčšina ľudí nedokáže odolať. Existujú tiež dôkazy o tom, že pacienti s mentálnou anorexiou môžu pociťovať menšie uspokojenie z jedenia a pociťovať určitú úľavu od úzkosti, keďedia menej.

Kým je pacient podvyživený, jeho mozog sa nemože zotaviť.

MÔJ SYN SA HANBÍ ZA PORUCHU PRÍJMU POTRAVY, PRETOŽE VŠETKO, ČO POČUJE A ČÍTA, JE VŽDY O DIEVČATÁCH.

Podiel dievčat medzi pacientmi s poruchami príjmu potravy je vyšší ako podiel chlapcov, najmä v prípadoch mentálnej anorexie a mentálnej bulímie. To neznamená, že u chlapcov je tento stav menej závažný ako u dievčat. Rovnako ako pri iných

ochoreniach, ktoré častejšie postihujú mužov, ako sú ochorenia srdca alebo autizmus, nie je dôvod označovať poruchy príjmu potravy ako ženský problém.

...nie je dôvod nazývať poruchy príjmu potravy ženskými chorobami.

Počas dospievania sa dievčatá a chlapci vyvíjajú odlišne, prechádzajú rôznymi hormonálnymi zmenami, ktoré ovplyvňujú metabolizmus a tvar tela. Napríklad estrogén ovplyvňuje chemické látky v mozgu, ako je serotonín, ktoré majú silný vplyv na chuť do jedla a emócie. Puberta prináša dramatické zmeny v určitých oblastiach mozgu, ktoré môžu prispieť k nadmerným obavám a zvýšenému perfekcionizmu. Fyzické zmeny vedú aj k zmene v interakciách s okolím, vrátane tlaku na diétu u dievčat a atletického vzhl'adu u chlapcov. Romantické záujmy a sociálne vzťahy spôsobujú zvýšený stres. Liečba chlapcov aj dievčat s poruchou príjmu potravy zahŕňa obnovenie funkcií mozgu, poskytnutie podporného prostredia a dobrú starostlivosť o duševné zdravie.

AKO JE TO S LIEKMI?

Pokiaľ ide o poruchy príjmu potravy, jedlo je „liek“. V súčasnosti neexistujú žiadne psychiatrické lieky, ktoré by dokázali vyliečiť poruchy príjmu potravy, ale niektoré môžu pomôcť s príznakmi alebo zmierniť stres počas rôznych štádií liečby. Niekedy sú potrebné aj psychotropné lieky, pretože niektorí pacienti trpia aj inými duševnými poruchami.

NAŠE DETI SME VYCHOVALI ROVNAKÝM SPÔSOBOM. PREČO JEDNO TRPÍ PORUCHOU PRÍJMU POTRAVY A DRUHÉ NIE?

Každý jedinec, vrátane jednovaječných dvojčiat, má odlišný vývoj mozgu. Dokonca už v maternici je vývoj mozgu ovplyvnený hormónmi, výživou a zážitkami matky. Svoju úlohu môže zohrať aj vírusové ochorenie. Vieme napríklad, že narodenie v určitom ročnom období alebo s dvojčaťom opačného pohlavia môže ovplyvniť riziko poruchy príjmu potravy. No aj keď sa dvaja ľudia narodí s rovnakou predispozíciou k poruche príjmu potravy, na to, či ochorenie prepukne a v akej forme, vplývajú aj iné faktory. Každý človek sa rodí s určitými charakterovými črtami, ktoré pretrvávajú počas celého života. Vieme, že vlastnosti ako je perfekcionizmus alebo úzkostlivosť

sú spojené s rizikom poruchy príjmu potravy. Dvaja súrodenci môžu na rovnakú situáciu – napríklad rodinnú krízu – reagovať odlišne, čo napovedá niečo o ich charakterových vlastnostiach. Obaja môžu reagovať na udalosť znepokojene, ale kým jeden sa ukludní, keď nebezpečenstvo pominie (stav), druhý zostáva úzkostlivý bez ohľadu na vývoj situácie (povahová črta).

NAŠA DCÉRA JE DOBRÁ ŠTUDENTKA A ZDÁ SA, ŽE TO JE JEDINÁ VEC, NA KTOREJ JEJ ZÁLEŽÍ

Pacienti s poruchami príjmu potravy sa prejavujú pomerne často obsedantným správaním. Síce to pomáha pri školských úlohách alebo iných detailných činnostiach, ale zároveň to má negatívny a obmedzujúcu vplyv na bežný život. Ďalšími často pozorovanými charakterovými vlastnosťami sú silný zmysel pre spravodlivé jednanie, dodržiavanie pravidiel, ochota pomôcť a obavy z budúcnosti. Keďže tieto charakterové črty spoločnosť vysoko oceňuje, tí, ktorí sa zotavia z porúch príjmu potravy, bývajú veľmi úspešní vo svojej kariére, vzťahoch a záujmoch.

NÁŠ SYN HOVORÍ, ŽE NIE JE HLADNÝ, ALE MUSÍ BYŤ, ČO SA S NÍM DEJE?

U zdravých ľudí funguje chuť do jedla úplne jednoducho: jedzte, keď ste hladní, prestaňte, keď ste sýti. Chuť do jedla je v skutočnosti veľmi komplexný proces, ktorý je koordinovaný z mozgu a zahŕňa nielen zmysly, ale aj emócie, hormóny, hladiny živín v krvi. Úlohu zohráva aj osobná história osoby s jedlom, ako aj chuť a dostupnosť potravín.

Ľudia s poruchou príjmu potravy majú často aj poruchu chuti do jedla. Inak pociťujú hlad, inak sýtosť a obmedzené jedenie môže v skutočnosti pôsobiť upokojujúco a u mladých ľudí s touto predispozíciou zmierniť úzkostné a depresívne pocity.

Aby to vedci preskúmali, testovali reakciu mozgu na sladké nápoje a porovnávali pacientov s mentálnou anorexiou so zdravými ľuďmi. V oboch skupinách testovali reakciu chuťových receptorov na sladkú chuť. Keď signál prešiel do primárneho chuťového centra v prednej časti mozgu, pacienti s mentálnou anorexiou spracovali chuť odlišne. Bolo to tiež zjavné na CT pri prezeraní obrázkov jedla. Bol tam evidentný rozdiel medzi pacientami s mentálnou anorexiou a zdravou populáciou, dokonca medzi súčasnými pacientmi a zotavenými pacientmi.

„JEDLO JE LIEK“ PRI LIEČBE PORÚCH PRÍJMU POTRAVY.

Tí, ktorí sa zotavia z porúch príjmu potravy, sú často veľmi úspešní vo svojej kariére, vzťahoch a záujmoch.

Aký je záver? Pacienti s mentálnou anorexiou vnímajú uspokojenie z jedla odlišne. To nám pomáha pochopiť, prečo majú problémy s výberom jedla. Bez pozitívnej reakcie na jedlo, bude pacient skôr ignorovať signály hladu, hoci sa bude stále zaujímať o jedlo a varenie, pretože na určitej úrovni vedomia vie, že je hladný.

Insula, časť mozgu, ktorá spracováva chuť, je tiež zodpovedná za to ako sa cítime a ako reagujeme na naše telesné zmeny. Pokiaľ tieto informácie nedosávame, vysvetľuje to, prečo sa pacienti cítia „dobré“, aj keď sú veľmi chorí, a vysvetľuje to aj skreslené vnímanie tvaru a veľkosti tela, ktoré je u týchto pacientov tak bežné.

NEJDE LEN O JEDLO, NÁŠ SYN NEPRESTÁVA PREHNANE CVIČIŤ.

Hoci pacienti uvádzajú veľa dôvodov, prečo „musia“ cvičiť, toto nutkanie možno čiastočne vysvetliť aj neurologicky. Štúdie na potkanoch ukázali, že nutkanie cvičiť, napriek vyčerpaniu a podvýžive, môže byť také silné, že sa tieto zvieratá dokážu ubehať až k smrti. Úlohu pravdepodobne zohráva dopamín, chemická látka v mozgu (neurotransmitter) a leptín, nedávno objavený hormón, ktorý ovplyvňuje hypotalamus mozgu, zrejme spôsobuje hyperaktivitu podvyživených myší.

VERÍ, ŽE CHCEME, ABY BOLA TUČNÁ.

Poruchy príjmu potravy sú mäťuce a ťažko pochopiteľné pre rodinu aj pre pacienta. Obavy, niekedy úplne iracionálne, môžu pretrvávať a nie je možné ich vysvetliť. Niektoré z týchto strachov súvisia s tým, čo robia a hovoria iní. Pre pacientov s poruchou príjmu potravy je často veľmi ťažké vysporiadať sa s kritikou a pochybujú o našom súcite, keď sú chorí: ich pozornosť sa sústreďuje len na potreby poruchy príjmu potravy. Pacienti často uvádzajú, že stratili spojenie a dôveru v rodinu a priateľov. Niektoré z týchto príznakov sú zosilnené zmeneným fungovaním mozgu a podvýživou. Obnovenie vzťahov s rodinou je dôležitou súčasťou liečby.

NECHCEM NIKOMU POVEDAŤ, ŽE MÁ MOJA DCÉRA PSYCHICKÉ OCHORENIE. BOJÍM SA, ŽE BUDE STIGMATIZOVANÁ A BUDE SA CÍTIŤ ZLE.

Bohužiaľ je pravda, že s psychiatrickými poruchami, vrátane porúch príjmu potravy, je spojená stigma. Stigma je založená na väčšinou nepodložených informáciách: napríklad, že psychické choroby sa nedajú vyliečiť, že sa pacienti nemôžu uzdraviť, alebo že zostávajú natrvalo „zlomení“ alebo čudní. V každom prípade skrývanie pravdy môže viesť k zlým rozhodnutiam o liečbe a tým obmedziť možnosti úplného uzdravenia. Rodičia by mali vedieť, že duševné poruchy sú pomerne časté a napredujúci vedecký výskum umožňuje lepšie poznať fungovanie mozgu a s ním súvisiace psychiatrické ochorenia. Rovnako ako rakovina prsníka, ani poruchy príjmu potravy nie sú ničím, o čom by sa malo šepkať a ich destigmatizácia začína tým, ako sa s informáciami o nich vyrovnávame.

AKO NEUROVEDA POMÁHA PRI LIEČBE?

Najdôležitejšou správou z neurovedy je, že poruchy príjmu potravy sú liečiteľné a vedomie, že mozog pacientov s poruchami príjmu potravy funguje odlišne. To môže pomôcť rodinám reagovať s menšou frustráciou a pochopiť, že zmeniť svoje správanie nie je pre pacienta otázkou voľby alebo motivácie. Nikto, rodina ani pacient, nie je vinníkom. Rodičia sa musia hlavne zamerať na pomoc pacientovi zotaviť sa prostredníctvom normálneho stravovania, poskytnúť podporujúce rodinné prostredie a pracovať so zdravotníckym tímom, ktorý má aktuálne odborné znalosti.

Navyše, pokroky v chápaní porúch príjmu potravy vedú k novým terapeutickým prístupom – psychologickým a medikamentóznym – ktoré sa zameriavajú na špecifické správanie, ktoré je u pacienta problematické. Napríklad terapia môže pomôcť pacientom vyvinúť ďalšie mechanizmy na zvládanie takých osobnostných čŕt, ako je úzkosť alebo perfekcionizmus, bez toho, aby sa uchýlili k nezdravému alebo sebadeštruktívnemu správaniu.

Stanovenie diagnózy poruchy príjmu potravy je príležitosťou k začatiu liečby, ktorá blízkej osobe umožní viesť normálny život. Moderná neuroveda má čo ponúknuť, aby pomohla rodinám robiť to, čo vedia najlepšie: podporovať milovanú osobu!

ZDROJE

F.E.A.S.T.

(Families Empowered and Supporting Treatment of Eating Disorders) www.feast-ed.org

AED

Academy for Eating Disorders

111 Deer Lake Road, Suite 100 Deerfield, IL 60015 USA 847-498-4274

www.aedweb.org

F.E.A.S.T.

Families Empowered and Supporting
Treatment of Eating Disorders

P.O. Box 1281 Warrenton, VA U.S.A. 20188